

enterprise europe network

Podpora podnikania na dosah ruky

Holandské kráľovstvo

Holandské kráľovstvo
Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v Európskej únii

Táto publikácia bola vydaná Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (SOPK) ako súčasť projektu Enterprise Europe Network. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Holandska.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272
Fax: + 421 2 544 30 754
e-mail: sopkurad@sopk.sk
web: www.sopk.sk

Bratislava 2010
© SOPK

Obsah

1	Základné údaje	4
2	Ekonomika	5
3	Podnikanie v Holandsku	5
3.1	Najčastejšie využívané formy podnikania v Holandsku	5
3.2	Administratívny postup pre začatie podnikania.....	6
3.3	Daňové aspekty podnikania v Holandsku.....	7
3.4	Sociálne aspekty zakladania firiem a zamestnávania v Holandsku.....	8
3.5	Vysielanie pracovníkov zo Slovenska do Holandska	8
3.6	Poskytovanie služieb v Holandsku slovenskými SZČO	9
3.7	Problematika kvalifikácií.....	9
3.7.1	Zakladanie kvalifikácií pre potreby zakladania firiem a zamestnávania sa v Holandsku pre občanov SR.....	9
3.7.2	Ohlásenie a overenie kvalifikácií: poskytovanie služieb slovenskými SZČO v Holandsku	10
4	Zahraničný obchod Holandska	10
4.1	Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu	11
4.1.1	Podiel najväčších exportných a importných partnerov Holandska v roku 2009	11
4.2	Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Holandska	12
5	Zahraničný obchod Holandska so Slovenskou republikou	12
5.1	Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Holandskom	13
5.3	Ďalšie kontakty	14

1 Základné údaje

Oficiálny názov:

Holandské kráľovstvo

Koninkrijk der Nederlanden (holandsky)

Vstup do EÚ: zakladajúca krajina

Európsky parlament: 27 volených členov

Hlavné mesto: Amsterdam

Rozloha: 41 543 km²

Susedné krajiny: Belgicko, Nemecko

Počet obyvateľov: 16,6 mil.

Národnostné menšiny a etnické skupiny (CIA FACTBOOK): Holanďania - 80,8 %, Nemci - 2,4 %, Indonézania - 2,4 %, Turci - 2,2 %, Surinamčania - 2,0 0%, Maročania - 1,9 %, Indovia - 1,5 %, iné - 6,8 %

Náboženstvo (CIA FACTBOOK): bez vyznania – 41 %, rímskokatolícke – 31 %, protestanti – 20 %, moslimovia - 5,5 %, ostatní - 2,5 %. V krajine je aj malá židovská komunita.

Jazyky: holandský, západná frízština, anglický, nemecký, francúzsky

Politický systém: konštitučná monarchia

Forma štátneho zriadenia a vlády: Na čele kráľovstva stojí monarcha, v súčasnosti Kráľovná Beatrix. Následníctvo trónu je dedičné na prvorodeného syna, resp. dcéru. Nový panovník musí byť potvrdený parlamentom. Monarcha má ústavou priznané značné právomoci, ale vykonáva najmä ceremoniálne úlohy. Monarcha je hlavou štátu, reprezentuje štát vo vnútri a navonok, spolu s ostatnými ministrami tvorí vládu a stojí na jej čele. Monarcha je politicky neutrálny, takže vláda sa zodpovedá priamo parlamentu. Výkonnú moc vykonáva vláda, ktorá má tri úrovne: centrálnu, provinčnú a miestnu. Centrálna vláda sa nazýva Rada ministrov. Vláda je zložená z ministrov, štátnych tajomníkov a monarchu. Monarcha spolu s Radou ministrov sa nazývajú Koruna. Na čele Rady ministrov stojí premiér Jan Peter Balkende. Vláda sa zodpovedá dvojkomorovému parlamentu - Generálnym stavom, ktorá vykonáva zákonodarnú moc. Generálne stavy sú zložené z dvoch komôr: Prvej komory (75 členov) a Druhej komory (150 členov). Všetky zákony musia byť schválené oboma komorami.

Územné členenie: Krajina má 12 provincií (Groningen, Frízsko - Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, severný Holland, južný Holland, Zéland, severné Brabantsko, Limburg, Flavónsko - Flevoland) a 458 samosprávnych obcí

Prístavy: Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Zeeland, Groningen, Harlingen, Den Helder

Letiská: 2 medzinárodné - Amsterdam, Rotterdam

Časové pásmo: stredoeurópsky čas, GMT + 1 (letný čas GMT +2)

Mena: 1 euro (EUR) = 100 centov

Ďalšie podrobnosti:

- <http://www.government.nl> (oficiálne informácie)
- http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/netherlands/index_en.htm

2 Ekonomika

HDP na obyvateľa (podľa parity kúpnej sily, EUROSTAT): 30 600 EUR

Štruktúra HDP (odhad 2009, CIA FACTBOOK):

- služby – 74,9 %,
- priemyselná výroba - 23,6 %,
- poľnohospodárstvo - 1,6 %

Hospodársky rast (EUROSTAT):

1,3 % (odhad 2010)	-4,0 % (2009)	2,0 % (2008)
--------------------	---------------	--------------

Inflácia (EUROSTAT):

1,0 % (2009)	2,2 % (2008)
--------------	--------------

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2009, EUROSTAT, CIA FACTBOOK):

- 77,0 %

Zamestnanosť podľa odvetví (CIA FACTBOOK):

- poľnohospodárstvo 2 %
- priemysel 18 %
- služby 80 %

Nezamestnanosť:

4,9 % (2009)	3,9 % (2008)
--------------	--------------

Priemyselné odvetvia: poľnohospodársky, potravinársky, automobilový, strojársky, elektrotechnický, chemický, stavebný, energetika, inžinierstvo.

Ďalšie informácie o ekonomike:

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/nl.html> (stránka CIA)
- www.eurostat.europa.eu (oficiálna stránka EUROSTAT)

3 Podnikanie v Holandsku

3.1 Najčastejšie využívané formy podnikania v Holandsku

Holandsko je známe svojou otvorenou ekonomikou, podporujúcou medzinárodný obchod bez bariér a vytvárajúcou priaznivé podmienky pre zahraničných investorov. Pre holandské a zahraničné subjekty platí rovnaká legislatíva. Firmy, zriadené podľa zahraničnej legislatívy, si môžu zriadiť v krajine svoju pobočku, spoločný podnik alebo založiť si novú firmu.

Kompletná holandská legislatíva sa nachádza na stránke:
<http://wetten.overheid.nl>

Najdôležitejšími legislatívnymi normami sú:

- Zákon o obchodnom registri (Handelsregisterwet) - rieši problematiku registrácie firiem a licencií
- Zákon o podnikoch (Vestiginswet bedrijven) - umožňuje vláde stanoviť nariadením požiadavky pre podnikanie v oblasti obchodu, priemyslu, služieb a pod.
- Zákon o hospodárskej súťaži (Mededingingswet) - rieši otázky konkurencie, hospodárskej súťaže atď.

Zahraničný podnik môže zriadiť svoju pobočku buď priamo alebo prostredníctvom notára. Všetky stále zastúpenia (pobočky, obchodní zástupcovia), ktoré v Holandsku realizujú komerčnú činnosť, musia byť registrované v príslušnej Obchodnej komore s udaním mena, dátumu založenia, adresy, účelu pobočky, jeho vedenia a tiež kapitálovej štruktúry zahraničného podniku. Pobočka nie je zvláštnym právnickým subjektom a jej materská spoločnosť nesie zodpovednosť za jej záväzky. Vedúci pracovníci pobočky ručia spoločne s materským podnikom. Separátne majú zodpovednosť za dane a sociálne dávky.

Najbežnejšími formami podnikov v Holandsku sú :

1. Akciová spoločnosť (naamloze vennootschap N.V.) - minimálny kapitál 45 000 EUR
2. Spoločnosť s ručením obmedzeným (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid B.V.) – najčastejšia forma - min. kapitál 1 .000 eur; zakladá sa notárskym zápisom, zahrňujúcim tiež stanovú
3. Spoločnosťami bez samostatnej právnej subjektivity sú živnostníci a tzv. partnerstvá, kde podnikateľ osobne ručí za dlhy spoločnosti. Forma partnerstva sa využíva vtedy, ak dvaja, alebo viacerí partneri chcú podnikáť spoločne a pod spoločným menom, avšak bez toho, aby splnili právne požiadavky, ktoré sú vyžadované v prípade B.V. a N.V. Forma partnerstva je zo strany slovenských podnikateľov (najmä stavebné firmy) najviac využívaná, pretože jeho členovia nemusia žiadať o pracovné povolenie, ktoré je hlavnou bariérou prístupu na trh Holandska pre nové členské krajiny EÚ.

Podrobnejšie informácie o založení podniku v Holandsku je možné získať na webových stránkach obchodných komôr www.kvk.nl a Holandskej agentúry pre zahraničné investície www.nfia.nl. Túto problematiku je možné konzultovať so špecializovanými poradenskými a právnickými firmami.

Ďalšie informácie je možné získať na : www.expatax.nl/startingbusiness.htm
a www.hdf.nl/nethbiz/start.html.

3.2 Administratívny postup pre začatie podnikania

Občania z členských krajín EÚ nepotrebujú povolenie na pobyt za účelom práce v Holandsku. Pracovník, ktorý sa zdržuje na území viac ako 3 mesiace by sa mal zaregistrovať. Registráciu zabezpečuje Úrad pre imigráciu www.ind.nl. Práva a povinnosti zamestnancov zo Slovenska pracujúcich v Holandsku v holandskej firme, v slovenskej firme, cez sprostredkovateľskú organizáciu alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba možno nájsť na stránke Ministerstva sociálnych vecí a práce: <http://english.szw.nl>. V časti „Employment“ nájdete brožúru v slovenskom jazyku: „Práca v Holandsku“.

Ak si chcete založiť svoj vlastný podnik v Holandsku, alebo ak vaša spoločnosť chce otvoriť pobočku resp. kanceláriu v Holandsku, existuje niekoľko vecí, ktoré musíte mať na pamäti. Najlepším riešením je zriadenie spoločnosti s ručením obmedzeným. Ak má zahraničná spoločnosť sídlo v EÚ potom môže podnikáť v Holandsku, ale materská firma bude mať zodpovednosť za akékoľvek problémy v Holandsku.

V Holandsku je zápis do Obchodného registra povinný pre každú spoločnosť a takmer každú právnickú osobu. Vašu firmu bude potrebné zaregistrovať v príslušnej Holandskej obchodnej komore. V niektorých

sektoroch sa zo zákona vyžaduje, aby ste mali niektoré diplomy, ak ste samostatne zárobkovo činná osoba. Obchodná a hospodárska komora uplatňuje tieto zákony a vydáva povolenia s nimi spojené. Ak je váš diplom z inej krajiny ako Holandsko, bude potrebné požiadať o jeho uznanie.

Pri registrácii do Obchodného registra Obchodnej komory budete musieť uviesť právnu formu a obchodné meno vašej spoločnosti. Zápisy do obchodného registra sú prístupné verejnosti, čo znamená, že ako jednotlivci alebo podniky si môžu vyžiadať informácie z obchodného registra.

Musíte tiež osloviť Daňový úrad a vyžiadať si formulár „Opgaaf gegevens startende Ondernemers“ čo je Vyhlásenie informácie o novom obchode. Daňové orgány majú svoje zastúpenia v Obchodných komorách, takže môžete vykonať oba zápisy naraz. Daňové orgány budú vykonávať predbežné hodnotenie vašej obchodnej činnosti a rozhodnú, aké dane budete musieť platiť, a poskytnú vám potrebné registračné číslo (napr. číslo platcu DPH).

Živnostníci – živnostník (známy v Holandsku ako 'zpp'er' alebo 'na voľnej nohe') je podnikateľ, ktorý nemá žiadnych zamestnancov a ktorý pracuje pre rôznych zákazníkov. 'Zpp'er' nie právna forma, ale rovnako ako ostatní podnikatelia, musí sa zaregistrovať na holandskej Daňovej a colnej správy (Belastingdienst), ktorá určuje, či ste podnikateľ na účely dane z obratu a dane z príjmu.

Živnostníci sú takmer vždy považovaní za podnikateľa za účelom dane z obratu, čo znamená, že musíte účtovať a platiť DPH z vášho príjmu. Ak je váš príjem nízky, môžete byť zaradený do daňového režimu pre malé a stredné podniky (kleineondernemersregeling). Navyše, niektoré služby (žurnalistika, vzdelávanie) sú oslobodené od DPH.

To že ste podnikateľom za účelom dane z obratu neznamena, že budete automaticky považovaný za podnikateľa na účely dane z príjmov. To súčasne vyžaduje, aby ste spĺňajú určité podmienky. Ak nespĺňate tieto kritériá a tie ste zamestnancom vášho zákazníka, tak Daňová a colná správa posudzuje váš príjem ako pravidelný vedľajší zárobok. Vtedy nemáte nárok na určité daňové odpočty, ktoré sú dostupné pre podnikateľov. Avšak môžete požadovať náhradu výdavkov spojených s vašou prácou.

Ak by ste chceli vedieť, ako holandská Daňová a colná správa kvalifikuje váš príjem, pošlite žiadosť o Vyhlásenie statusu o nezávislom dodávateľovi (VAR). Tento dokument jasne uvádza váš status a povinnosti pre vás a vašich zákazníkov.

Bližšie informácie pre živnostníkov z Holandskej obchodnej komory a Ministerstva práce:
http://www.kvk.nl/english/startingabusiness/010_Becoming_an_entrepreneur/workingasafreelancer/default.asp
http://english.szw.nl/index.cfm?menu_item_id=14638&hoofdmenu_item_id=14632&rubriek_item=392435&rubriek_id=391971&set_id=3607&doctype_id=6&link_id=166287
Daňová správa: <http://www.belastingdienst.nl/contact/en/>

3.3 Daňové aspekty podnikania v Holandsku

Firmy sa stretnú so štyrmi druhmi daní:

1. Daň z pridanej hodnoty (DPH): Je takmer vždy povinné pre firmy účtovať klientom DPH (BTW).
2. Daň z príjmov: Ak Vás Daňový úrad považuje za podnikateľa, môžete využiť rad daňových úľav. Potom budete platiť menšie dane z príjmu. Ak ste riaditeľ, akcionár alebo normálny zamestnanec spoločnosti s ručením obmedzeným potom musíte byť na výplatnej listine.
3. Daň zo mzdy a platu: Ak zamestnávate zamestnancov bude povinný platiť dane zo mzdy. Vedenie miezd musí byť nastavené (pozri odkaz payrollling).

4. Daň zo zisku: Ak máte súkromnú spoločnosť s ručením obmedzeným, bude povinný zaplatiť daň zo ziskov spoločnosti.

Bližšie informácie o daniach:

<http://www.expatax.nl/vat.htm>

<http://www.expatax.nl/incometaxexpatax.htm>

<http://www.expatax.nl/wagetax.htm>

<http://www.expatax.nl/corporationtax.htm>

<http://www.expatax.nl/payrolling.htm>

3.4 Sociálne aspekty zakladania firiem a zamestnávania v Holandsku

Majitelia firiem, ktorí žijú v Holandsku, sú povinní uzavrieť zdravotné poistenie v rámci zákona o zdravotnom poistení (Zorgverzekeringswet, Zvw). Okrem povinného základného zdravotného poistenia, ktoré pokrýva zdravotnú starostlivosť zahrnutú v základnom balíčku, môžete si platiť doplnkové krytie prostredníctvom vašej zdravotnej poisťovne. Nie ste povinný poistiť sa proti iným rizikám, ktoré vyplývajú z toho, že vlastníte firmu. Napriek tomu môžete uzavrieť dobrovoľné poistenie na úhradu niektorých z týchto rizík prostredníctvom poisťovne alebo Agentúry na poistenia zamestnancov (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, UWV). Okrem toho existujú systémy poistenia zamestnancov a národné poistenie na mieste, ktoré poisťujú vás a vašich zamestnancov proti strate príjmov. Okrem toho platíte Daňovej a colnej správy (Belastingdienst) príspevok založený na výške príjmu.

Zdravotné poistenie: Ak žijete v Holandsku, ste povinný uzavrieť zdravotné poistenie v podľa Zákona o zdravotnom poistení. Táto povinnosť platí aj keď nežijete v Holandsku, ale ste poistení podľa AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten – Zákon o mimoriadnych lekárskych výdavkoch.) Okrem povinného poistenia, sa môžete rozhodnúť uzavrieť osobné poistenie, napríklad invalidné poistenie (arbeidsongeschiktheidsverzekering, AOV) a úrazové poistenie (ongevallenverzekering).

Dôchodkové poistenie: V Holandsku môžete byť niekedy vyzvaní k účasti v dôchodkovom fonde, aj ak ste zamestnaní v odbore: stavebníctvo, maloobchod, hotelierstvo, reštauračné služby, opatrovatelstvo, tlač. Holandská asociácia priemyslu Vás môže informovať, či táto povinnosť platí aj pre vaše odvetvie.

Zamestnanecké dôchodkové fondy: Okrem penzijných fondov existuje aj viacero zamestnaneckých penzijných fondoch. Účasť je takmer vždy povinná pre podnikateľov a pracovníkov pri povolaniach ako lekárnik, fyzioterapeut atď. Pre viac informácií kontaktujte Združenie zamestnaneckých penzijných fondov (Unie van Beroepspensioenfondsen)

Individuálne dôchodkové systémy: Ak sa na vašu firmu nevzťahuje povinný dôchodkový fond, môžete uzavrieť dohodu o individuálnom systéme dôchodkového poistenia pre seba a / alebo vašich zamestnancov.

Ďalšie informácie:

Holandská asociácia priemyslu: <http://www.vbportal.nl/subweb/english/index.php>

Register penzijných fondov: <http://www.dnb.nl/openboek/extern/id/en/pf/41-194654.html>

3.5 Vysielanie pracovníkov zo Slovenska do Holandska

Ak slovenská firma alebo agentúra plánuje svoje služby poskytovať len dočasne a príležitostne, môže to urobiť prostredníctvom vysielania zamestnancov. Na to, aby mohla slovenská firma alebo agentúra vyslať svojich vlastných zamestnancov do Holandska, musí splniť náležitosti, ktoré sú uvedené na webovej stránke Sociálnej poisťovne na

<http://www.socpoist.sk/poistenie-a-zarobkova-cinnost-v-eu/1561s#vyslanie-zamestnancov>.

Pri vysielaní zamestnanca do Holandska na viac ako 8 po sebe nasledujúcich dní je vysielajúci podnik povinný rešpektovať legislatívu štátu určenia v súvislosti s minimálnou mzdou, nároku zamestnanca na dovolenku a trávenie voľného času apod.

Ešte pred vyslaním zamestnanca do Holandska musí slovenská firma notifikovať o tejto skutočnosti Centre for Work and Income (CWI). Viac na

http://docs.minszw.nl/pdf/135/2006/135_2006_1_14765.pdf.

3.6 Poskytovanie služieb v Holandsku slovenskými SZČO

Ak samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) so sídlom v SR dostane objednávku alebo zákazku v Holandsku, môže ju vybaviť bez toho, aby si tam musela zakladať živnosť alebo nadobudnúť iné oprávnenie na cezhraničné poskytovanie služieb. Cezhraničné poskytovanie služieb sa vzťahuje výlučne na služby poskytované dočasne a príležitostne na území iného členského štátu, než členského štátu, v ktorom je poskytovateľ služby usadený, pričom ťažisko záujmov SZČO musí naďalej zostať v štáte, kde je SZČO usadená. Skutočnosť, že je služba poskytovaná dočasne alebo príležitostne, sa posudzuje individuálne s ohľadom na povahu a dobu trvania, početnosť, pravidelnosť a nepretržitosť poskytovania tejto služby.

Členské krajiny zaviedli určité kontrolné kritériá, ktoré musí SZČO spĺňať na to, aby mohla poskytovať svoje služby v prijímajúcej krajine bez toho, aby sa tam usadila. Tie sú uvedené na webovej stránke Sociálnej poisťovne na webovej stránke:

<http://www.socpoist.sk/poistenie-a-zarobkova-cinnost-v-eu/1561s#vyslanie-samostatne-zarobkovo-cinnych-osob>.

3.7 Problematika kvalifikácií

3.7.1 Zakladanie kvalifikácií pre potreby zakladania firiem a zamestnávania sa v Holandsku pre občanov SR

Podľa základného pravidla pre všeobecný systém uznávania kvalifikácií občan SR, ktorý získal pre výkon danej činnosti odbornú kvalifikáciu na Slovensku, môže v zásade túto činnosť vykonávať i v ostatných členských krajinách. Toto platí i vtedy, pokiaľ sa požadované vzdelanie a príprava v ostatných členských krajinách do určitej miery líši v lehote trvania či rozsahu. Obmedzenie tohto pravidla je možné len z dôvodu naliehavého verejného záujmu a len v miere nevyhnutnej k zaisteniu ochrany tohto verejného záujmu.

Pri niektorých povolaniach môžu holandské úrady vyžadovať od slovenských záujemcov o podnikanie v Holandsku uznávanie odbornej kvalifikácie pre regulované profesie, kde sa posudzujú znalosti a schopnosti konkrétnej osoby. Po predložení všetkých potrebných dokladov o formálnych kvalifikáciách a dokladoch o faktickom výkone činností sa príslušný úrad rozhodne (*uzná, neuzná alebo uloží kompenzačné opatrenia*), či má dotyčná osoba potrebné znalosti a vedomosti, aby mohla danú regulovanú činnosť či povolanie v Holandsku vykonávať.

3.7.2 Ohlásenie a overenie kvalifikácií: poskytovanie služieb slovenskými SZČO v Holandsku

V prípade regulovaných profesií sa u slovenských SZČO, ktoré dočasne a príležitostne poskytujú svoje služby v Holandsku, neaplikuje systém uznávania kvalifikácií, ale dva v podstate odlišné postupy: **ohlásenie a overovanie**.

- Pri *inštitúte ohlásenia* podnikateľ vyplní ohlasovací formulár, doplní ho povinnými prílohami a zašle ho príslušnému holandskému uznávaciemu orgánu. Ohlásenie platí jeden rok, potom je potrebné oň opätovne požiadať.
- *Inštitút overenia* odbornej kvalifikácie sa uplatňuje len pri profesiách, ktorých výkon môže predstavovať značné riziko pre bezpečnosť, zdravie a život ľudí. Kladné rozhodnutie je vydané, pokiaľ žiadateľ doloží, že spĺňa súbor požiadaviek na odbornú kvalifikáciu alebo vlastný doklad o dosiahnutej kvalifikácii. Ak úrad nedoručí svoje stanovisko do 3 mesiacov, postupuje sa tak, akoby uznávací orgán vydal kladné vyjadrenie. V prípade podmieneného rozhodnutia o overení odborných kvalifikácií (žadateľ nespĺňa v dostatočnej miere všetky podmienky) vyžaduje uznávací orgán zloženie rozdielových skúšok alebo použije iné vhodné opatrenia.

Zoznam regulovaných povolání v Holandsku je dostupný na webovej stránke:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.indexCountry&cld=10

Ďalšiu pomoc môžu poskytnúť Holandská organizácia pre medzinárodnú spoluprácu vo vyššom vzdelaní – NUFFIC.

Kontakt:

Kitty Wigleven

tel.: +31 70 426 02 86

fax: +31 70 426 03 95

email: wigleven@nuffic.nl

www.nuffic.nl

4 Zahraničný obchod Holandska

V dôsledku hospodárskej krízy došlo v roku 2009 v Holandsku k výraznému poklesu objemu exportu aj importu. Obchodná bilancia zostala aktívna vo výške 18 627 mil. EUR, ale oproti rovnakému obdobiu minulého roka došlo k jej poklesu. V prvom polroku 2009 bol objem exportu tovarov a služieb takmer o 20 % nižší ako v rovnakej polovici r. 2009. Export aj reexport sa prepadli o viac ako 19 %. Dovozy tovarov a služieb bol takmer o 20 % nižší ako v predchádzajúcom roku. Dovozy spotrebného a investičného tovaru poklesli o cca 10 %. Investície do strojov, zariadení a firemných automobilov zaznamenali najvýraznejší prepád. Rovnako poklesol nákup počítačov a výpočtovej techniky. Pokles zaznamenal rezidenčný sektor nehnuteľností. Menší pokles bol zaznamenaný v sektore administratívnych priestorov a infraštruktúry. Recesia v holandskej ekonomike sa stáva čoraz viditeľnejšou vo všetkých hospodárskych sektoroch.

Holandský vývoz bol zväčša založený na reexportoch tovaru, vyrábaného mimo Holandska – tovary, vyrábané v Číne, na Tchajwane a v USA, boli distribuované cez Holandsko s menším opracovaním a pridanou hodnotou. Nárast domáceho vývozu tovaru, vyrobeného v teritóriu, bol limitovaný. Tak ako v roku 2008 aj v roku 2009 má Holandsko aktívnu bilanciu so všetkými krajinami EÚ okrem Írska, Holandska a Slovenska.

Tabuľka 1: Vývoj zahraničného obchodu Holandska v rokoch 2006 – 2009 (v mil. EUR)

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009
Export	318.953	344.302	370.480	309.576
Import	285.370	306.821	335.921	275.877
Obrat	604.323	651.123	706.401	585.453
Saldo	+33.584	+37.482	+34.559	+33.699

4.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

Podiel najvýznamnejších krajín na celkovom vývoze a dovoze Holandska (údaje sú mil. EUR)

	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Krajina	Import				Export			
EÚ	158 460	173 461	185 125	153 280	242 566	262 028	282 730	230 544
Mimo EÚ	126 910	133 813	150 796	122 498	76 387	85 473	87 750	78 929
Rakúsko	1 680	1 841	2 007	1 653	4 359	4 980	4 871	4 063
Belgicko	31 036	33 007	33 896	27 474	39 613	41 171	42 967	34 136
Čína	23 007	26 342	25 000	21 914	3 263	3 620	3 852	4 610
Česká rep.	1 914	2 219	3 701	3 782	4 045	4 840	4 481	3 793
Francúzsko	14 266	14 931	16 884	13 595	26 285	28 577	32 375	27 645
Nemecko	55 504	61 750	64 622	54 125	78 917	81 940	90 618	74 570
Maďarsko	1 359	1 751	2 004	1 876	2 450	2 825	2 725	2 097
Taliansko	7 121	7 607	7 962	6 447	16 007	17 260	17 608	16 045
Poľsko	2 720	3 534	3 938	3 604	4 826	6 238	7 261	5 906
Portugalsko	1 261	1 206	1 304	1 069	2 147	2 343	2 460	2 280
Rusko	10 969	10 682	13 036	9 745	5 294	6 552	6 559	4 471
Slovensko	851	1 268	1 182	1 130	632	825	1 068	870
Španielsko	5 380	5 935	5 988	5 033	11 371	12 522	12 730	10 586
Veľká Británia	18 136	19 479	21 224	16 856	28 427	31 866	33 586	26 148
USA	23 757	24 100	27 042	13 193	16 166	17 162	16 472	14 045

4.1.1 Podiel najväčších exportných a importných partnerov Holandska v roku 2009

Z pohľadu teritoriálnej štruktúry holandského zahraničného obchodu je hlavným obchodným partnerom EÚ tak vo vývoze (cca 75 %) ako aj dovoze (cca 55 %). Z EÚ je najvýznamnejším obchodným partnerom dlhodobo Nemecko, Belgicko a Veľká Británia. Mimo EÚ patria medzi najvýznamnejších obchodných partnerov USA, Čína a Japonsko. Obchod s krajinami strednej a východnej Európy je relatívne nízky, v dôsledku začlenenia niektorých krajín z do EÚ. Najvýznamnejším partnerom z regiónu je Ruská federácia a Poľsko. Podiel SR predstavuje cca 0,28 % holandského exportu a 0,41 % holandského importu.

V roku 2009 bol zaznamenaný pokles importu Holandska z krajín V4, okrem Českej republiky. V exporte do stredo európskych krajín EÚ sa prejavila tendencia poklesu, keď holandský export do krajín V4 vplyvom ekonomickej krízy poklesol. Škandinávské krajiny zaznamenali výraznejší pokles exportu do

Holandska. Export do ázijských krajín, ako Taiwanu, Singapuru a Japonska sledoval tendenciu mierneho poklesu. V ázijskom teritóriu sa Holandsku i naďalej darilo vo vývozoch do Číny. V porovnaní s r. 2009 poklesol export do USA.

Na strane importu sa v roku 2009 znížila dynamika dovozov z krajín mimo EÚ. Dovozy z USA bol nižší ako v roku 2008, rovnako tak aj z Malajzie. Čína bola opätovne významným dodávateľom tovarov do Holandska, ktoré nárast importu podporuje. Dôvodom je najmä využívanie holandských prístavov, ako brány do Európy, pri dovoze ázijských tovarov, ako aj ich ďalší reexport do členských krajín EÚ. Z Ázie sa dovážali najmä stroje a dopravné prostriedky, elektronika, textil a spotrebný tovar. Dovozy z Ruskej federácie pozostávali prevažne zo stále drahších minerálnych palív. Dovozy od tradičných obchodných partnerov EÚ klesali v rozmedzí 5-10 %. Napriek nižším rastovým indexom zostali Nemecko, Belgicko, USA a Čína hlavnými importnými teritóriami Holandska. Z krajín strednej Európy sa najviac darilo ČR s miernym indexom rastu dovozu do Holandska, kým z ostatné krajiny V4 zaznamenali pokles vývozu. K výraznému poklesu došlo najmä v oblasti osobných automobilov.

4.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Holandska

Medzi najvýznamnejšie vývozné komodity patria stroje a prepravné zariadenia, nasledujú chemikálie, minerálne palivá, výrobky potravinárskeho priemyslu, rôzne priemyselné výrobky a trhové výrobky.

Import sa v tovarovej štruktúre podobá exportu. Medzi najvýznamnejšie dovozné komodity patria stroje a prepravné zariadenia (vysoký stupeň výrobných kooperácií, premiestňovanie výroby komponentov do zahraničia z dôvodu vysokej ceny pracovnej sily v NL), minerálne palivá a mazadlá, výrobky chemického priemyslu (veľké dovozy farmaceutických výrobkov, ale aj rôznych chemických substancií), trhové a rôzne priemyselné výrobky.

5 Zahraničný obchod Holandska so Slovenskou republikou

Možno konštatovať, že medzi Slovenskou republikou a Holandskom dochádza k aktívnej obchodnej spolupráci. Slovensko má s Holandskom trvalo aktívnu obchodnú bilanciu, pričom najvyšší obrat vo vzájomnom obchode bol zaznamenaný v roku 2006. Od roku 2003 až do roku 2006 dochádzalo ku konštantnému zvyšovaniu miery slovenského exportu do Holandska pri zachovávaní rastu aktívnej obchodnej bilancie. V porovnaní s rokom 2006 Slovensko v rokoch 2007 a 2008 zaznamenalo pokles miery exportu do Holandska a taktiež došlo k zvýšeniu importu z Holandska. Pokles exportu do Holandska bol výraznejší v roku 2008 a najmä v roku 2009. Pri porovnaní obchodnej bilancie za obdobia 2008 a 2009 možno konštatovať, že medziročne opätovne došlo k zníženiu miery exportu do Holandska a rovnako tak k zníženiu miery importu z Holandska.

V obchode SR patrí Holandsko štandardne medzi prvú desiatku najvýznamnejších exportných teritórií. Záujem zo strany holandských firiem, najmä malých a stredných firiem, sa zvýšil po vstupe SR do EÚ a najnovšie po prijatí meny Euro. V rokoch 2008 a 2009 došlo zníženiu obratu vo vzájomnej obchodnej výmene, obrat v roku 2009 bol 1,64 mld. EUR, v roku 2008 bol obrat 2,07 mld. Eur oproti 70 mld. SKK v roku 2007. Vývoj obchodu poukazuje na stále existujúce rezervy v obchodnej spolupráci krajín.

Tabuľka č. 2: Prehľad vzájomnej obchodnej výmeny medzi Holandskom a Slovenskom v mil. EUR

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009
Export	850,7	1 268,1	1 181,5	1 129,6
Import	631,9	824,6	1 067,8	870,3
Obrat	1 482,6	2 092,7	2 249,3	1 999,9
Saldo	+218,8	+443,5	+113,7	+259,3

5.1 Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Holandskom

Na slovenskom exporte do Holandska sa niekoľko rokov najviac podieľajú stroje a prepravné zariadenia - 74,1 %, trhové výrobky -10,4 %, priemyselné výrobky - 9,9 %, chemikálie a potraviny, živé zvieratá. Stroje a prepravné zariadenia sa udržujú na prvom mieste dlhodobo so stálym podielom na vývoze cca 70-80 %. Zo strojov a prepravných zariadení ide najmä o TV prijímače, LCD monitory, video prístroje, elektrické drôty a káble s takmer 40 % podielom v triede. Ďalšou skupinou sú PC monitory a iné príslušenstvo k počítačom, kotly, práčky. S odstupom za týmito komoditami nasledujú osobné automobily a príslušenstvo, železo a oceľ. K významnejším exportným komoditám tiež patria hracie automaty, papier, odevy, fotokopírovacie prístroje a ďalšie. V potravinárskom priemysle sa presadzuje hydínové mäso a droby, slnečnicové semená, koncentrované mlieko a smotana (všetko komodity s podielom pod 1 %). Pokles slovenského exportu do Holandska bol zaznamenaný v kategórii izolovaných káblov, prevodoviek, guľových a valivých ložísk a video nahrávacej techniky.

Pri slovenskom dovoze z Holandska si dominantné postavenie udržiavajú stroje a prepravné zariadenia - traktory, poľnohospodárske zariadenia, čerpadlá, kompresory s podielom 37,2%, chemikálie - 21,7 %, trhové výrobky - 12,3 %, potraviny a živé zvieratá - 14,3 % a priemyselné výrobky 6,0 %. Tradične najvýznamnejšou komoditou boli traktory a časti vozidiel, stroje a prístroje, elektrické stroje a komponenty. Za týmito komoditami nasledujú plasty, farmaceutické výrobky, papier, optické, meracie prístroje a kvety. V potravinárskom priemysle prevláda dovoz sójových pochutín, menej bravčové mäso. Situácia v najvýznamnejšej slovenskej exportnej kategórii: televíznych prijímačov vrátane video monitorov a videa je stabilná a bol zaznamenaný nárast exportu. Automobily a iné motorové vozidlá, druhá najsilnejšia exportná kategória zaznamenala značný pokles. Súčasná situácia v slovenskom automobilovom priemysle sa premietla do objemu z Holandska importovaných častí a príslušenstva s poklesom importu o približne 45%. Import minerálnych palív, mazív a súvisiacich produktov z NL rovnako ako import chemikálií a súvisiacich produktov zostal relatívne stabilný.

5.2 Užitočné zdroje informácií

Názov inštitúcie	Internetová adresa
Obchodná komora (Kamer van Kophandel)	www.kvk.nl
Obchodný register	www.kvk.nl/english/traderegister/default.asp
Ministerstvo sociálnych vecí a práce	english.szw.nl
Ministerstvo zahraničných vecí	www.minbuza.nl/en/home
Ministerstvo hospodárstva	english.ez.nl/english/Organisation/index.htm
Úrad pre imigráciu	www.ind.nl
Centre for Work and Income (informácie o zamestnávaní cudzincov)	www.werk.nl
Doing business	www.expatax.nl/startingbusiness.htm
Holandská agentúra zahraničného obchodu	www.evd.nl
Holandská agentúra pre zahraničné investície	www.nfia.nl
Adresár firiem	www.export.nl
Yellow Pages	www.yellow.com/528.html
Daňová a colná správa	www.belastingdienst.nl
Daňový systém	www.minfin.nl/english/Subjects/Taxation
Štátny portál	www.government.nl
Holandská rada pre turizmus	www.holland.com/global
Adresár hotelov	www.hotels.nl
Turistické informačné centrum Amsterdam	www.amsterdam.info
Asociácia bánk	www.nvb.nl

Asociácia poisťovní	www.verzekeraars.nl/english.aspx
Advokátska komora	www.advocatenorde.nl/english/default.asp
Holandská asociácia priemyslu	www.vbportal.nl/subweb/english/index.php
Federácia veľkoobchodu a medzinárod. obchodu	www.verbondgroothandel.nl
Federácia veľkoobchodných zväzov	www.nvg.nl
Konfederácia priemyslu a zamestnávateľov	www.vno-ncw.nl
Združenie MSP kovopriemyslu	www.fme.nl
Zväz nábytkárskych agentúr	www.vnt.org
Združenie dovozcov/ agentov odevov a textilu	www.nvkt.nl
Obchodné združenie výrobcov a obchodníkov s odevmi, módnymi doplnkami, bytovým textilom a kobercami	www.modint.nl
Asociácia výrobcov a obchodníkov s textilom	www.textielnet.nl
Zväz holandských firiem pre oblasť dreva	www.vvnh.nl
Letisko Amsterdam	www.schiphol.nl/index_en.html
Letisko Rotterdam	www.rotterdam-airport.nl
Informácie o železničných spojeniach	www.ns.nl/cs/Satellite/travellers
Informácie o autobusových spojeniach	www.busstation.net/main/busnth.htm
Amsterdamská burza	www.euronext.com
Inšpekcia štátneho dozoru na ochranu zdravia	www.mininv.nl
Kancelária ochranných známk Beneluxu	www.boip.nl
Holandský úrad pre bezpečnosť výrobkov	www.vwa.nl

5.3 Ďalšie kontakty

<i>Kontakt:</i>		
Ministerstvo hospodárstva SR	tel.: (+421 2) 4854 1111	www.mhsr.sk
Obchodno-ekonomické oddelenie ZÚ SR v Den Haagu	tel.: (0031-70) 331 7580 fax: (0031-70) 338 8209	obeo.haag@economy.gov.sk www.mhsr.sk
Slovenská priemyselná a obchodná komora	tel.: (+421 2) 544 332 72 fax: (+421 2) 541 311 59	sopkurad@sopk.sk www.sopk.sk
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	tel.: (+421 2) 582 601 00 fax: (+421 2) 582 601 09	sario@sario.sk www.sario.sk

Kontaktné údaje:

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Útvar Európskej únie

Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272

Fax: + 421 2 544 30 754

e-mail: sopkurad@sopk.sk

web: www.sopk.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

Podpora podnikania na dosah ruky

